

CONGRES 'VERWIJDERING VAN BAGGERSPECIE'

Roep om baggerprobleem op te lossen wordt luider

De tijd is rijp om op grote schaal het baggerprobleem op te lossen. Na jaren van onderzoek, discussie en plannen moeten nu maatregelen genomen worden. Rijksoverheid, gemeenten, waterschappen en bedrijven horen ieder hun bijdrage te leveren. Tot die conclusie kwamen de aanwezigen op het congres 'Verwijderen van baggerspecie, naar een integrale aanpak van waterbodempromatiek', georganiseerd door het Nederlands Studie Centrum, op 25 mei. Maar over de vraag wat precies met al dat meer of minder vervuilde slib moet gebeuren heerst nog discussie.

Dagvoorzitter Bovendeur, commercieel manager bij Arcadis milieutechniek, gaf in zijn inleiding al aan dat de tijd rijp is om de bagger(slib)problematiek aan te pakken. Maar de manier waarop de specie opgeslagen en/of verwerkt moet worden is minder duidelijk. Bovendeur concludeerde dat dat in hoge mate afhankelijk is van de soort en vervuiling van het slib, maar ook de regio waarin het slib opgeslagen of verwerkt moet worden, maatwerk dus.

Ir. C. van Bladeren sprak zich in zijn hoedanigheid als secretaris van de Unie van Waterschappen uit voor het meer verspreiden van baggerspecie. Daardoor wordt het aanbod van specie bij de stortplaatsen minder en hoeven geen of minder nieuwe stortplaatsen aangelegd worden. Ook het toepassen van specie als bouwstof of bij actief bodembeheer kan op de steun van de unie rekenen, net als het verwerken van specie. Ook gaf Van Bladeren aan dat baggeren binnen de bebouwde kom geen eenvoudige zaak was, niet alleen vanwege technische problemen, maar ook door bestuurlijke perikelen: op dit moment is onduidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is. Hij pleitte er dan ook voor de verantwoordelijkheid duidelijker te verdelen. In de visie van de Unie zouden waterschappen hierin een belangrijkere taak moeten innemen. Tenslotte ging hij nog in op de financiering van baggerplannen: voor het opstellen van plannen voor baggeren in de bebouwde kom treedt vanaf 1 juli een subsidiestelsel in werking waarbij de kosten van het opstellen van een plan door gemeente of waterschap voor 50 procent wordt vergoed, met een maximum van 100.000 gulden.

Drs. M. Leloup van DWR ging in op het baggerbeleidsplan dat het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht eind vorig jaar heeft vastgesteld. AGV heeft in dit plan een 'medefinanciering baggerwerken' in het leven geroepen, waarmee (onder voorwaarden) meerkosten van een baggerwerk als gevolg van verontreiniging gefinancierd worden door AGV. Ook blijkt uit het plan dat AGV de komende jaren meer geld zal uittrekken voor baggeren. Het jaarlijkse budget wordt verhoogd van 8 naar 14 miljoen gulden met daarnaast nog één miljoen gulden voor het onderhoud van de vaarwegen.

Dr. ir. G. Kamerling, milieu-adviseur van de Bouwdienst Rijkswaterstaat, ging in op het meten van totaalgehalten van vervuilende stoffen ten behoeve van de klassenindeling. Het probleem hiermee is dat er een gebrekkige relatie is met ecotoxicologische

effecten. Hij pleit, na lang onderzoek, voor het per locatie bepalen van de concentraties vervuilende stoffen van poriënwaterconcentraties. Hierover wordt binnenkort een rapport gepubliceerd.

De lezing van drs. Wijdeveld van WLDelft Hydraulics borduurde hier min of meer op voort. Hij sprak over de leereffecten van de sanering van het Ketelmeer, waarbij na de sanering bleek dat doorbraak van vervuilende stoffen naar het grondwater niet plaatsvindt binnen 200 jaar, maar in een periode van 2000 tot 200.000 jaar. Hieruit bleek volgens zijn betoog dat de veronderstelde relatie in de klassenindeling tussen gemeten totaalgehalten van verontreinigingen in de waterbodem en optredende ecotoxicologische effecten in het Ketelmeer op sommige plaatsen niet aanwezig is. Daarom dient de prioriteit te liggen bij het vaststellen van de (mogelijke) relatie tussen de op basis van chemische concentraties als vervuild aangemerkte waterbodems en de op basis van ecotoxicologische bioassays als risicovolle aangemerkt waterbodem.

Ir. Van Pijkeren pleitte in zijn lezing voor het toepassen van open (stort)putten om baggerspecie te lozen. Een voorbeeld van een al gebruikt open putdepot is de put van Comstrijen in het Hollandsch Diep. Als projectleider bij AKWA (Advies- en Kenniscentrum WATERbodems) gaf hij aan dat open putten een welkome bijdrage kunnen leveren aan oplossing van de baggerspecieproblematiek, maar de verspreiding van verontreinigingen blijft een heikel punt. Daarom is een toetsingskader opgesteld om een open structuur aan te bieden voor het beoordelen van storten in open putdepots. In dit kader spelen gebiedsgerichte benadering en risico-beoordeling op basis van generieke of actuele risico's een grote rol.

De laatste lezing werd gegeven door mevrouw Lenstra- van Doorn en mevrouw Van der Harst, beiden van Waterschap Vallei en Eem. Zij bespraken een project waarbij het waterschap een gedeelte van de Eem uitbaggerde, en gingen vooral in op allerlei praktische problemen die zij tegenkwamen: de moeite om een geschikte stortlocatie te vinden, maar ook 'kleine' zaken zoals vandalisme in de stedelijke gegevens: zo werd bijvoorbeeld een ponton met een grijper afgezonken. Ondanks deze en andere problemen een zeer leerzaam project, waarmee het waterschap voor volgende baggerprojecten haar voordeel kan doen.

